

ברוחבן] כי יש חבל במידה מסוימת שאוגד אותן, ואורכא של הירק — ממילא הוא מרויח שאין האגודה פחות רחבה (135).

ואמר רב חסדא: בר בר רב דזבין אגודה של קניא [קנים] לזבין אריכא, טונא כי טונא [עובי המשא שוה בכל האגודות], ואורכא של האגודה ממילא.

ואמר רב חסדא: בר בר רב דלא נפישא ליה ריפתא [שאין לו הרבה לחם] לא ליכול ירקא, משום דגריר הירק את תאבון אכילת הלחם, ואין לו לאכול הרבה.

ואמר רב חסדא: אנא, לא בזמן עניותי אכלי ירקא, ולא בזמן עתירותי [עשירותי] אכלי ירקא.

בעניותי לא אכלתי משום דגריר. בעתירותי לא אכלתי משום דאמינא: היכא דעייל ירקא [במקום שנכנס ירק] עדיף דליעול בשרא

וכוורי.

ואמר רב חסדא: בר בר רב דלא נפישא ליה ריפתא — לא ליבצע בצויעי [לא יאכל מעט מעט] אלא יאכל כל מה שיש לו בבת אחת וישבע.

ואמר רב חסדא: בר בר רב דלא נפישא ליה ריפתא — לא ליבצע ויברך על הפת, ואחר הברכה יחלק למסובים.

מאי טעמא?

משום דלא עביד [שלא יעשה חלוקה] בעין יפה כיון שיש לו מחוסר באוכל.

ואמר רב חסדא: אנא, מעיקרא לפני שהתעשרתי, לא הואי בצענא עד דשראי ידי ככולי מנא, [לא הייתי בוצע עד שהייתי בודק את כל הכלי שנמצא בו הלחם], ואשכחי ביה [ומצאתי בו] כל צרכי.

ראויים.

לדעת התוספות [קל"ט ב', ד"ה תלא] אוכל לא מבושל שאינו ראוי לאדם וראוי לכלבים אינו מוקצה לפי רבי שמעון, ולפי זה אין ההלכה כרב לפי רש"י.

ולדעת בעל המאור [נ"ט ב', מדפי הרי"ף] אוכל אדם שאינו מבושל ואי אפשר לאוכלו אלא במוצאי שבת ואינו עומד לכלבים הוא מוקצה אף לרבי שמעון.

התוספות הקשו על רש"י, מדוע רב הזכיר בדבריו "תלא" ולא הזכיר דגים ובשר?

עוד הקשו התוספות, שבפרק מפנים מוכח, שדג מליח ראוי לאכילת אדם.

הריטב"א הביא בשם רש"י, שמדובר בבשר ובדג תפל. ולא כמו שכתוב בספרים שלנו ברש"י.

התוספות מפרשים בשם הערוך, שמדובר על ה"תלא" עצמו, תלא דבשרא אינו מאוס ותלא דכוורי הוא מאוס, והוא מוקצה מחמת מיאוס. לפי פירוש זה אין ההלכה כרב, כי ההלכה היא כרבי שמעון, שמוקצה מחמת מיאוס — מותר.

פירוש נוסף פירשו התוספות, שתליא דבשרא רגילים להשתמש בו באופן קבוע ולכן יש לו שם כלי, אבל תליא דכוורי אין רגילים להשתמש בו באופן קבוע ולרוב זורקים אותו ולכן אין לו שם כלי.

ועיין בחידושי ה"ן מה שכתב בדעת הרמב"ם.

135. החתם סופר מפרש את מאמרי רב חסדא שהם משל ומלמדים עניני מדות טובות.